
Spasí reforma školy, nebo z nich udělá byznys?

Spasí reforma školy, nebo z nich udělá byznys?

1.3.2012 Mladá fronta DNES Strana 3 Z domova, autor: Kateřina Frouzová

Ministr školství Josef Dobeš chce s pomocí reformy zvýšit kvalitu vysokých škol. Přinášíme přehled jeho záměrů a také úskalí, která jednotlivé body mohou mít.

Z protestů to vidět není, ale ministerstvo školství se s demonstrujícími studenty v jedné věci shodne. Obě strany chtějí kvalitnější vysoké školy. Ale to je vše. Každá má úplně jinou představu, jak se toho má docílit. Ministr Josef Dobeš (VV) zaplatil za reformu vysokých škol 45 milionů korun. S její pomocí chce zavést manažerský systém vedení, praxi, školné a zvýšit kvalitu vzdělání.

Studenti se bojí, že nápady nepovedou ke zlepšení, nýbrž ke korupci. „Akademické senáty všech veřejných vysokých škol považují změny za špatně vypracované. Otevírají školy politickým vlivům,“ hecoval demonstranty Miroslav Jašurek, předseda studentské komory. 1. Proč chce Dobeš změny na vysokých školách?

Od reforem si ministerstvo slibuje zvýšení kvality vysokých škol. Ta šla v minulých letech dolů. Míst je tolik, že se někam dostane až 70 procent středoškoláků s maturitou. Zdaleka všichni na skutečně kvalitní vysokoškolské studium nemají, takže logicky musely mnohé školy snížit nároky. Reforma je má nutit zvyšovat požadavky například na výzkumné a vývojové projekty studentů. Také počítá s tím, že pár let po zavedení změn zanikne asi třetina škol, a to ty nejhorší (vesměs soukromé).

2. Jak chce ministr zvyšovat jejich kvalitu?

Hlavní motivací mohou být pro školy peníze. Ty, jež povedou kvalitní tvůrčí činnost (výzkum, vývoj), dostanou více peněz. Školy se rozdělí na výzkumné a praktické. Ty první mají vychovávat náročnými úkoly magistry, ty druhé bakaláře (praktiky). Zaměstnavatelé si stěžují, že absolventům mnohdy chybí potřebné praktické znalosti. 3. První problém reformy: školné, nebo zápisné?

Než ministr záměr zavést školné zrušil, měli mladí lidé platit za semestr až 10 tisíc korun. Nově se na úřadě debatuje o zápisném. Jeho princip by byl prakticky stejný, jen suma může být nižší. Ministr navíc dál trvá na tom, že školné je správné. „Proč mají lidé s minimálními příjmy platit v daních jiným vysokoškolské studium?“ argumentuje. Podle průzkumu podporuje školné třetina studentů. Víc jim vadí, jak stát s penězi naloží. „Školné má být příjem navíc ke zvýšení kvality výuky. Nyní to však vypadá, že má suplovat platby státu na chod škol,“ říká Jašurek.

4. Problém číslo dvě: moc a peníze Nově mají mnoho pravomocí od akademických senátů převzít nové rady vysokých škol. Třetinu jejich členů vybere ministerstvo, třetinu rektor a zbytek akademický senát. Rada má rozhodovat o rozpočtu, majetku či vybírat nového rektora. Studentům, kteří sedí v akademických senátech, vadí, že ztratí možnost ovlivnit dění. Problém vidí v tom, že členy rady budou jen lidé mimo školu a že získají lehkou zneužitelnou moc nad majetkem.

5. Problém třetí: kontrola v rukou soukromníků Externí kontrolu kvality škol má zajistit nová Národní akreditační agentura. Prověrky přímo v terénu mají zajišťovat soukromé firmy vybrané ministrem. „Hodnotící firmy se spíše než o kvalitu vysokých škol budou starat, aby jim neušly zisky. A udělí potvrzení tomu, kdo zaplatí,“ bojí se Jan Gruber z iniciativy Za svobodné vysoké školy.